

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget tilsigter dels en ajourføring af reglerne i overensstemmelse med de ændringer, der i de senere år er gennemført for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken i Danmark, dels en tilpasning til de ændrede regler, der er gennemført for tjenestemænd ansat under Grønlands Hjemmestyre i Grønland og under de grønlandske kommuner ved landstingslov nr. 5 af 14. maj 1990 om Grønlands Hjemmestyles og kommunernes tjenestemænd i Grønland, der trådte i kraft 1. april 1991.

Lovforslaget har været forelagt Grønlands Hjemmestyre, De Grønlandske Kommuners Landsforening, Statsministeriet og de forhandlingsberettigede centralorganisationer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 2 og 3

Forslagene svarer til forslagene i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension.

Til nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 12

Bestemmelserne bringer loven i overensstemmelse med den gældende danske tjenestemandspensionslov, jf. Finansministeriets lovbekendtgørelse nr. 311 af 14. juni 1988.

Til nr. 11

I landstingslov nr. 5 af 14. maj 1990 om Grønlands Hjemmestyles og kommunernes tjenestemænd i Grønland er begrebet ikke-hjemmehørende tjenestemænd i Grønland afskaffet med virkning fra 1. april 1991 for så vidt angår tjenestemænd under Grønlands Hjemmestyre og de grønlandske kommuner. Tjenestemænd, der er ansat inden lovens ikrafttræden, bevarer dog alle rettigheder, som de har erhvervet ved eller i henhold til lov, aftale m.v., der var gældende den 31. marts 1991.

Ikke-hjemmehørende tjenestemænd er efter de hidtidige regler tjenestemænd, der ved ansættelsen ikke har fast bopæl i Grønland, og som ikke er født i Grønland og ikke inden det fyldte 5. år har haft fast bopæl i Grønland.

For disse tjenestemænd, som typisk kommer fra Danmark, fastsætter den gældende tjenestemandspensionslov for Grønland i § 24 særligt gunstige pensionsregler.

Reglerne betyder for det første, at en tjenestemand, der har gjort tjeneste i Grønland i 10 år efter sit fyldte 45. år, kan blive afskediget med alderspension fra det fyldte 55. år.

Endvidere indgår hvert tjenesteår i Grønland efter det fyldte 45. år med 2 år i pensionsalderen, og denne særligt optjente pensionsalder bevares også ved ansættelse udenfor Grønland, dersom den pågældende har gjort tjeneste i Grønland i mindst 5 år i sammenhæng.

Særreglerne stammer fra tidligere tjenestemandspensionslove og var den gang begrundet i, at tilværelsen i Grønland på mange måder følte særligt fysisk og psykisk belastende for personer, der ikke var født og opvokset i Grønland.

Tjenesterejser i Grønland var fysisk anstrengende, og boligerne havde ikke samme standard og faciliteter som i Danmark. Halvvoksne og voksne børn boede ofte i Danmark ligesom familie og venner i øvrigt, og rejsemulighederne mellem Grønland og Danmark var betydeligt færre og væsentligt mere besværlige.

Det fandtes rimeligt for de pågældende og nødvendigt for tjenestens forsvarlige udførelse, at de ansatte fik en reel mulighed for at forlade denne belastende tjeneste i Grønland som 55-årige.

Afskaffelsen af sondringen hjemmehørende/ikke-hjemmehørende har for Grønlands Hjemmestyre hovedsagelig været politisk begrundet.

Imidlertid gør ovennævnte reale grunde for særreglerne sig ikke længere gældende.

Bestemmelsen i stk. 2 er i overensstemmelse med overgangsbestemmelsen i Landstingslov nr. 5 af 14. maj 1990 om Grønlands Hjemmestyles og kommunernes tjenestemænd i Grønland.